

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
www.uvm.dk

16. april 2007

I forbindelse med behandlingen af (L 196) Forslag til Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov har Folketingets Uddannelsesudvalg i brev af 28. marts 2007 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 1:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 21. marts 2007 fra De Samvirkende Invalideorganisationer, jf. L 196 – bilag 1 ”

Svar:

Henvendelsen fra De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) er en kopi af samvirkets hørings svar til L 196. Jeg kan oplyse, at Uddannelsesudvalget vil modtage et høringsnotat om samtlige indkomne hørings svar i forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget.

I DSI's hørings svar gives der udtryk for en række synspunkter på og forslag til ændringer i lovforslaget. De enkelte synspunkter og forslag kommenteres nedenfor, idet jeg dog i respekt for høringsinstitutionen skal tilføje, at mine kommentarer er baseret på en endnu ikke afsluttet høringsfase.

DSI giver i sit hørings svar udtryk for, at uddannelsen bør forankres i statsligt regi.

Jeg kan hertil oplyse, at ungdomsuddannelsen ved en statslig model vil skulle gives af institutioner, der modtager aktivitetsbetingede tilskud fra staten, således som det kendes fra fx erhvervsuddannelsesområdet. Denne model forudsætter nogenlunde ensartede tilbud, der kan prisfastsættes og afgrænses i tid, således at der kan registreres en årselevaktivitet som grundlag for tilskudsbetalingerne til institutionerne. Det er vurderet, at en sådan ordning ikke vil kunne sikre de unge et individuelt uddannelsesforløb, idet de unges behov for støtte er meget forskelligartet.

Jeg kan endvidere anføre, at tidligere amtskommunale ungdomsuddannelsesforløb, der er blevet drevet efter lov om specialundervisning for

voksne, pr. 1. januar 2007 drives af kommunerne på de tidligere amts-kommunale uddannelsesinstitutioner. Det er således kommunerne, der i dag har ansvaret for ungdomsuddannelsesforløbene.

Endvidere er der i modsætning til taxametermodellen ved en kommunal model en sammenhæng mellem finansieringen og ansvaret for uddannelsesstilbuddet.

Det er med baggrund i ovenstående, at den kommunale forankring er valgt.

I sit høringssvar advarer DSI mod, at uddannelsen bliver en begrundelse for mangelfuld specialundervisning i folkeskolen.

Det er der efter min opfattelse intet, der taler for. Den nye uddannelse påvirker ikke forpligtelsen til at tilbyde specialundervisning. Derudover er folkeskolens afgangsprøve fremover obligatorisk og omfatter dermed også elever med handicap. Dette vil utvivlsomt påvirke kvaliteten af folkeskolens specialundervisning positivt. Den samme effekt forventer jeg af, at kommunerne fremover skal gøre rede for specialundervisningen i de årlige kvalitetsrapporter.

DSI ønsker i sit høringssvar formuleringen ”...forudsætningen for at følge uddannelsen med udbytte...” (§ 2 og § 3, stk.1) slettet, idet den kan opfattes som et forsøg på at definere unge med de mest vidtgående handicap ud af ordningen.

Som DSI selv påpeger, fremgår det klart af lovforslaget, at hensigten med formuleringen tværtimod er at definere unge, der *kan* gennemføre en ordinær uddannelse, ud af målgruppen og dermed sikre, at den enkelte unge henvises til det rette tilbud. På det foreliggende grundlag ser jeg derfor ingen grund til at slette formuleringen.

DSI ønsker formuleringen af § 3, stk. 2 ændret, så det tydeliggøres, at der ikke er tale om visitering, men om vejledning.

Proceduren skal sikre, at unge, der *kan* gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, henvises til en sådan, og unge, der *ikke* kan, henvises til den nye uddannelse. Desuden skal proceduren sikre, at kommunen inddrages med henblik på finansiering af uddannelsesforløbet. Det er baggrunden for formuleringen i § 3.

DSI foreslår, at der indføres krydshenvisninger mellem denne lov og vejledningslovgivningen, således at vejledningens forpligtelse over for denne lovs målgruppe er helt klar.

Efter § 3, stk. 1 og 2, i vejledningsloven skal kommunalbestyrelsen sørge for, at der gives vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv til elever i folkeskolens 6.-9. klasse og til elever, der følger folkeskolens 10. klasse, herunder elever i specialklasser og specialskoler.

Endvidere fremgår det af § 3, stk. 3, i vejledningsloven, at forældre til unge i alderen fra 15 til 18 år skal modtage en almen orientering om valg

af uddannelse og erhverv, som tilbydes de unge, herunder om de unges uddannelsesmuligheder.

Efter folkeskolelovens § 7, stk. 1, nr. 2, skal der i grundskolen som obligatoriske emne indgå uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering. Denne undervisning skal tilrettes i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning.

De foranstående regler gælder for alle unge. Det følger af disse regler, at de omfattede unge og deres forældre skal orienteres om ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov, medens de unge går i folkeskolen.

Der kan på denne baggrund ikke være tvivl om vejledningens forpligtelse over for målgruppen.

DSI frygter, at uddannelsens bestemmelse om op til 12 ugers afklaringsforløb vil bevirke, at afklaringen af den unges uddannelse vil blive udskudt og forsinke iværksættelse af nødvendige tiltag.

Som det fremgår af min kommentar ovenfor, er målgruppen omfattet af de vejledningsbestemmelser, der findes i den øvrige lovgivning. Derfor er målgruppen sikret vejledning og uddannelsesplanlægning frem til afklaringsforløbet.

DSI foreslår, at der gives dispensationsmuligheder fra bestemmelsen om den egentlige uddannelsestid, således at der i særlige tilfælde kan planlægges forløb med få egentlige undervisningstimer.

Det er fastsat i lovudkastets § 6, stk. 1, at undervisningstimetallet, der skal være til rådighed for deltagerne i ungdomsuddannelsen, skal udgøre mindst 840 timer årligt (svarende til 28 lektioner a 45 minutter i 40 uger). Der er således tale om fuldtidsundervisning, men der er ikke taget stilling til den konkrete egentlige uddannelsestid. Der vil derfor være mulighed for i perioder - efter aftale med eleven og under hensyntagen til elevens særlige behov - at reducere den egentlige uddannelsestid mod at øge uddannelsestiden i andre perioder. Hvis en deltager bliver langvarigt syg, er der også mulighed for, at den pågældende kan afbryde uddannelsen i en periode, jf. lovudkastets § 7. Dette muliggør en stor fleksibilitet i tilrettelæggelsen af forløbet.

Er behovet løbende deltidsundervisning, vil dette kunne etableres som almindelig specialundervisning for voksne.

DSI opfordrer Undervisningsministeriet til at gøre langt tydeligere opmærksom på Klagenævnets K-meddelelser og årsrapport.

Jeg kan oplyse, at Klagenævnet per 1. april 2007 har fået sin egen hjemmeside, hvor såvel K-meddelelser som årsrapporter kan ses. Adressen er: www.klagenævnet.dk. K-meddelelser og årsrapporter findes under 'Publikationer'.

DSI finder ikke, der er behov for at opfinde et nyt og endnu ikke autoriseret begreb som 'kompetencepapir'.

Begrebet 'kompetencepapir' er valgt, fordi det skal indeholde en beskrivelse af *alle* de kompetencer, den unge har erhvervet i løbet af uddannelsesforløbet, faglige, personlige og sociale, i relation til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt.

DSI foreslår, at Undervisningsministeriet og kommunerne forpligtes til at gøre målgruppen opmærksom på den nye uddannelsesmulighed.

Jeg henviser til kommentaren ovenfor og kan derudover oplyse, at det af lovudkastets § 1, stk. 3 fremgår, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at de unge orienteres om uddannelses tilbuddet, medens de går i folkeskolen. Det fremgår endvidere af lovudkastets § 2, stk. 2, at uddannelses tilbuddet skal gives i forbindelse med undervisningspligtens ophør eller efter afslutningen af undervisningen i folkeskolen, en fri grundskole eller en efterskole mv.

Dette svar fremsendes i 5 eksemplarer.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder